

Ο Βρακάς / Vrakas - €5

Έκδοση Issue	Κωδικός Code	Ποσότητα Quantity	Αύξων αριθμός Serial Number Range	Εταιρεία Company
11/2008	0208CE	1.000	60.144.000-60.144.999	Gennet/Gemplus

Παραδοσιακή Κυπριακή Ενδυμασία Ο ΒΡΑΚΑΣ

Σε πορεία παράλληλη με την κυπριακή γυναικεία ενδυμασία και η ανδρική δέχθηκε, εξελικτικά, αντίστοιχες επιδράσεις. Έτσι, από το τέλος της Φραγκοκρατίας και μετά διαμορφώνει σταθερά μια συγκεκριμένη γραμμή και, χρησιμοποιώντας τις ίδιες πρώτες ύλες, αναπτύσσει και την ίδια διαχρονικότητα μέχρι και το 1974. Κατά τον ίδιο τρόπο λοιπόν και η ανδρική αυτή κυπριακή ενδυμασία καθιερώθηκε ως η κατ' εξοχήν λαϊκή, παραδοσιακή ανδρική ενδυμασία της Κύπρου, άρρηκτα δεμένη με τη λαϊκή μας παράδοση και τις πολιτιστικές μας εκδηλώσεις.

Στην αντρική φορεσιά δεν υπάρχουν σημαντικές παραλλαγές από περιοχή σε περιοχή. Βασικό μέρος της φορεσιάς η παραδοσιακή βράκα από 3 φύλλα ύφασμα, ή για να είναι πιο φουντωτή από 40 πήχεις. Το ύφασμα ήταν βαμβακερό σε μαύρο (για τους ηλικιωμένους) ή σκούρο μπλε χρώμα (για τους νέους). Από μέσα το σώβρακο ήταν λευκό, βαμβακερό και στο ίδιο περίπου σχήμα με τη βράκα, για να προετοιμάζει το φούσκωμα της. Πάνω από τη βράκα φοριόταν καθημερινά κοντό σακάκι, το ζιμπούνι, από βαμβακερό ριγέ ύφασμα, με σχιστά μανίκια, που έκλεινε μπροστά με κουμπιά και θηλιές. Για πιο γιορτινή (χειμερινή) εμφάνιση, φοριόταν επίσης το γιλέκο, χωρίς μανίκια (ο «κανσουρμάς») από το καλύτερο ριγέ ύφασμα ή από βελούδο μπλε ή κόκκινη τσόχα. Είχε κέντημα στις άκρες, στην πλάτη και στην τσέπη. Το καλοκαιρινό γιλέκο, ο «περίκος», γινόταν από άσπρο υφαντό κέντημα με χρωματιστές πετρούλες.

Κάτω από το ζιμπούνι φοριόταν το πουκάμισο, βαμβακερό, σκουρόχρωμο ριγέ τις καθημερινές και μεταξωτό για τη γιορτινή ή γαμπριάτικη φορεσιά. Το μεταξωτό αυτό ύφασμα αποκαλούσαν «πουρουτζίκιν». Σε κάποιες περιοχές, (Μεσσαρία) φορούσαν κάτω από το πουκάμισο, κατάσαρκα, βαμβακερή φανέλλα το καλοκαίρι ή μάλλινη τον χειμώνα. Στη μέση έδεσαν για ζώνη τη «ζώστρα», από μαύρο, μάλλινο διμιτο υφαντό για τους ηλικιωμένους και κόκκινο για τους νέους. Τις γιορτές ή ακόμη και τη μέρα του γάμου τους, οι νέοι φορούσαν και μεταξωτή «ζώστρα», το «ταραπουλούζι».

Στο κεφάλι φορούσαν παλαιότερα μαντίλι περιτυλιγμένο γύρω - γύρω. Το γαμπριάτικο ήταν ζωηρόχρωμο διακοσμημένο στις άκρες με δαντέλα από βελονάκι ή λεπτό κλώσι.

Η φορεσιά ολοκληρωνόταν με τις μπότες, τις «ποδίνες» ή «τσαγκαροποδίνες» από δέρμα αίγας, με χοντρές σόλες, οπλισμένες με καρφιά, για προστασία από τα φιδιά. Στις πόλεις φορούσαν τις «φραγκαποδίνες» ή παπούτσια ή «σκάρπες».

Σημείωση: Χρήση πληροφοριών από τη μελέτη της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας του Υπουργείου Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Traditional Costume of Cyprus-VRAKAS

Like the traditional women's costume, men's dress gradually developed as outside influences affected it. But, from the end of Frankish rule onwards, it steadily took on a specific style and, using the same fabrics, retained the look which lasted until 1974. In the same way, this Cypriot men's style of dress became the accepted traditional folk costume, firmly linked to our folk tradition and our cultural events.

The men's costume shows no significant variations from district to district. The basic element of the traditional dress was the 'vraka', made of three pieces of material or, for the most impressively large ones, as much as 18 metres. The fabric was cotton in black (for the elderly) and dark blue (for the younger men). Under this, white, cotton drawers approximately the same shape as the 'vraka' were worn so as to help it flare out. Over the 'vraka' in their everyday activities the men wore a short jacket ('zimpouni') made of striped cotton material with slit sleeves which buttoned up at the front. For a more formal (winter) appearance, a sleeveless waistcoat ('kansourmas') of the best striped material or blue velvet or red felt was worn. It was embroidered around the edges, on the back and on the pocket. The summer waistcoat ('perkos') was made from white woven material embroidered with coloured beads.

Beneath the 'zimpouni' a dark-coloured cotton shirt was worn for everyday use and a silk one for special occasions and as part of a bridegroom's wedding outfit. This silk material was called 'pourountzikkin.' In some areas such as Mesaoria, under their shirt men wore a cotton vest in summer and a woollen one in winter. At the waist they tied a sash made of woven woollen dimity, black for the elderly and red for the younger men. On special occasions and even on their wedding day, young men would wear a silk sash known in Cypriot dialect as a 'tarapoulouzi.'

The men wore a scarf wrapped around their head. The wedding headgear was brightly-coloured and decorated at the edges with a delicate style of lace.

The men's outfit was completed by goatskin boots, known as 'podines' or 'tsangaropodines' with thick soles reinforced with nails as protection against snakes. In town, men wore such boots or shoes known as 'scarpes.'

Note: Information from the study by the Cyprus Handicraft Service of the Ministry of Commerce, Industry and Tourism.